

Reguli de calcul cu radical

Condiții

La ecuații logaritmice se pune $>$, exemplu:

$$\log_2(x+2) + \log_2 x = 3 \quad \left| \begin{array}{l} x+2 > 0 \\ x > 0 \end{array} \right. \Rightarrow x \in (0, +\infty)$$

La ecuații cu radical se pune \geq , exemplu:

$$\sqrt{2+x} = x \quad \left| \begin{array}{l} 2+x \geq 0 \\ x \geq 0 \end{array} \right. \Rightarrow x \in [0, +\infty)$$

Reguli de calcul cu puteri

c m m c

$$a^1 = a$$

$$a^0 = 1$$

$$a^m \cdot a^n = a^{m+n}$$

$$a^m : a^n = a^{m-n}$$

$$(a^m)^n = a^{m \cdot n}$$

$$(a \cdot b)^n = a^n \cdot b^n$$

$$(a : b)^n = a^n : b^n$$

$$a^n = a^m \Leftrightarrow n=m$$

$$a^n = b^n \Leftrightarrow a=b$$

Regula de 3 simplă

cunoaștem 3 elemente din 4 și dorim să îl aflăm pe al 4-lea. Exemplu: ne trebuie 3 kg de zahăr pentru 7 prăjituri, câte kg de zahăr ne trebuie pentru 9 prăjituri?

$$\frac{3}{7} = \frac{9}{x} \Rightarrow \frac{3}{9} = \frac{7}{x} \Rightarrow \frac{1}{3} = \frac{7}{x} = \frac{7}{9} \cdot \frac{1}{3} = \frac{7}{27}$$

$$\Rightarrow x^{-1} = \frac{7}{27} \Rightarrow x = \frac{27}{7} = 3 \frac{6}{7} = 3,85$$

sau

$$\frac{3}{7} = \frac{9}{x} \Rightarrow \frac{3}{9} = \frac{7}{x} \Rightarrow \frac{x}{3} = \frac{9}{7} \Rightarrow x = \frac{3 \cdot 9}{7} = \frac{27}{7}$$

deci rezultă ca pentru 9 prăjituri avem nevoie de 3,85 kg de zahăr.

Semnele funcției

Funcție de gradul I

$$ax + b = 0; \quad ax = -b; \quad x = -b/a$$

x	$-\infty$	$-b/a$	$+\infty$
f(x)	semnul contrar lui a	0	semnul lui a

Funcție de gradul II

Cazul 1: $\Delta > 0 \Rightarrow x_1 \neq x_2$

x	$-\infty$	x_1	x_2	$+\infty$	
f(x)	semnul lui a	0	semnul contrar lui a	0	semnul lui a

Cazul 2: $\Delta = 0 \Rightarrow x_1 = x_2$

x	$-\infty$	$x_1 = x_2$	$+\infty$
f(x)	semnul lui a	0	semnul lui a

Cazul 3: $\Delta < 0 \Rightarrow$ ecuația nu are rădăcini reale

x	$-\infty$	$+\infty$
f(x)	semnul lui a	

Subiecte de tip I

Numere reale
Șiruri. Progresii
Funcții (radical, exponențială, logaritmică)
Ecuații. Inecuații
Combinatorică
Probabilități
Trigonometrie
Vectori
Geometrie analitică

Subiecte de tip II

Matrice. Determinanți
Sisteme de ecuații liniare
Legi de compoziție
Polinoame

Subiecte de tip III

Limite de funcții
Asimptote
Funcții continue
Funcții derivabile
Primitive
Integrale

FORMULE PENTRU SUBIECTE DE TIPUL I

Progresia aritmetică

$$a_n = a_1 + (n - 1)r \quad \forall n \geq 1$$

$$S_n = \frac{[2a_1 + (n - 1)r]n}{2}$$

Progresia geometrică

$$b_n = b_1 \cdot q^{n-1} \quad \text{unde } q = \text{rația}$$

$$b_{n+1} = b_n \cdot q$$

$$b_{n+2} = b_n \cdot q \cdot q$$

$$b^2 = b_{n-1} \cdot b_{n+1}$$

$$S_n = \begin{cases} nb_1 & , \text{dacă } q=1 \\ b_1 \frac{(q^n - 1)}{q - 1} & , \text{dacă } q \neq 1 \end{cases}$$

Logaritmi

$$a^x = N \iff X = \log_a N$$

$$a > 0; a \neq 1; A > 0; B > 0; m, n \in \mathbb{N}^*$$

$$\log_a A \cdot B = \log_a A + \log_a B$$

$$\log_a A : B = \log_a A - \log_a B$$

$$\log_a A^m = m \log_a A$$

$$\log_a 1 : B = - \log_a B$$

$$\log_a a = 1 \quad \log_a 1 = 0$$

$$\lg a = \log_{10} a \quad \ln a = \log_e a \quad \ln e = 1$$

Permutări

$$P_n = n! = 1 \cdot 2 \cdot 3 \cdot \dots \cdot n \quad \text{prin convenție } 0! = 1$$

Ex 1: $5! + 2! = (1 \cdot 2 \cdot 3 \cdot 4 \cdot 5) + (1 \cdot 2) = 120 + 2 = 122$

Ex 2: $\frac{3!}{4!} = \frac{1 \cdot 2 \cdot 3}{1 \cdot 2 \cdot 3 \cdot 4} = \frac{1}{4}$

Ex 3: $\frac{100!}{101!} = \frac{100!}{100! \cdot 101} = \frac{1}{101}$

Ex 4: $\frac{7!}{4!} = \frac{4! \cdot 5 \cdot 6 \cdot 7}{4!} = 210$

Ex 5: $\frac{(n-1)!}{(n+1)!} = \frac{(n-1)!}{(n-1)! \cdot n \cdot (n+1)} = \frac{1}{n \cdot (n+1)} = \frac{1}{n^2 + n}$

Aranjamente

$$A_n^k = \frac{n!}{(n-k)!} \quad \text{unde } n \geq 1 \in \mathbb{N} \quad \text{și } 0 \leq k \leq n$$

$$A_n^0 = 1$$

$$A_n^n = n!$$

Combinări

$$C_n^k = \frac{n!}{k! \cdot (n-k)!} \quad \text{unde } n \in \mathbb{N} \quad \text{și } 0 \leq k \leq n$$

$$C_n^0 = 1 \quad C_n^n = 1 \quad C_n^k = C_n^{n-k}$$

$$C_n^0 + C_n^1 + C_n^2 + \dots + C_n^n = 2^n$$

Termenul general al dezvoltării

$$T_{k+1} = C_n^k a^{n-k} b^k$$

Relațiile lui Vietet (pentru polinom de grad III)

$$ax^2 + bx + c = 0 \quad | :a \Rightarrow x^2 + \frac{b}{a}x + \frac{c}{a} = 0$$

$$\begin{cases} S = x_1 + x_2 = -\frac{b}{a} \\ P = x_1 \cdot x_2 = \frac{c}{a} \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} x^2 - Sx + P = 0 \\ \text{sau} \\ a(X-x_1)(X-x_2) = 0 \end{cases}$$

Vârful parabolei asociate unei funcții

$$V\left(\frac{-b}{2a}, \frac{-\Delta}{4a}\right) \quad \text{unde } \frac{-b}{2a} \text{ este } x, \text{ iar } \frac{-\Delta}{4a} \text{ este } y.$$

Relațiile lui Vietet (pentru polinom de grad III)

$$ax^3 + bx^2 + cx + d = 0$$

$$\begin{cases} S_1 = x_1 + x_2 + x_3 = -\frac{b}{a} \\ S_2 = x_1x_2 + x_1x_3 + x_2x_3 = \frac{c}{a} \\ S_3 = x_1 \cdot x_2 \cdot x_3 = -\frac{d}{a} \end{cases}$$

$$x^3 - S_1x^2 + S_2x - S_3 = 0$$

Relațiile lui Vietet (pentru polinom de grad IV)

$$ax^4 + bx^3 + cx^2 + dx + e = 0$$

$$\begin{cases} S_1 = x_1 + x_2 + x_3 + x_4 = -\frac{b}{a} \\ S_2 = x_1x_2 + x_1x_3 + x_1x_4 + x_2x_3 + x_2x_4 + x_3x_4 = \frac{c}{a} \\ S_3 = x_1x_2x_3 + x_1x_2x_4 + x_1x_3x_4 + x_2x_3x_4 = -\frac{d}{a} \\ S_4 = x_1 \cdot x_2 \cdot x_3 \cdot x_4 = \frac{e}{a} \end{cases}$$

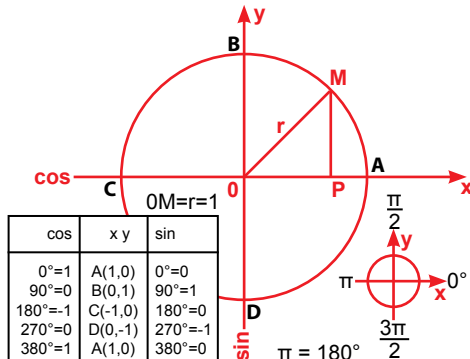
$$x^4 - S_1x^3 + S_2x^2 - S_3x + S_4 = 0$$

Tabelul valorilor sin, cos, tg, ctg la 30°, 45°, 60°

$\pi = 180^\circ$

	$30^\circ = \frac{\pi}{6}$	$45^\circ = \frac{\pi}{4}$	$60^\circ = \frac{\pi}{3}$
sin	$\frac{1}{2}$	$\frac{\sqrt{2}}{2}$	$\frac{\sqrt{3}}{2}$
cos	$\frac{\sqrt{3}}{2}$	$\frac{\sqrt{2}}{2}$	$\frac{1}{2}$
tg	$\frac{\sqrt{3}}{3}$	1	$\sqrt{3}$
ctg	$\sqrt{3}$	1	$\frac{\sqrt{3}}{3}$

Cercul trigonometric

Vectori

$$\vec{AB} = (x_B - x_A)\vec{i} + (y_B - y_A)\vec{j}$$

$$\vec{0A} + \vec{0B} = (x_B + x_A)\vec{i} + (y_B + y_A)\vec{j}$$

Ecuatia dreptei ce trece prin un punct și o pantă m

$$y - y_0 = m(x - x_0)$$

$$m = \frac{y_2 - y_1}{x_2 - x_1}$$

Trigonometrie [$i^2 = c_1^2 + c_2^2$]

Într-un Δ_{ABC} unde C are 90° :

$$\sin(A) = \frac{a}{c}$$

$$\cos(A) = \frac{b}{c}$$

$$\text{tg}(A) = \frac{a}{b}$$

$$\text{ctg}(A) = \frac{b}{a}$$

Legea sinus pentru orice Δ :

$$\frac{a}{\sin(A)} = \frac{b}{\sin(B)} = \frac{c}{\sin(C)}$$

Alte formule trigonometrice:

$$\sin(x)^2 + \cos(x)^2 = 1$$

$$\sin(A \pm B) = \sin(A)\cos(B) \pm \cos(A)\sin(B)$$

$$\cos(A \pm B) = \cos(A)\cos(B) \pm \sin(A)\sin(B)$$

Legea cosinus pentru orice Δ :

$$a^2 = b^2 + c^2 - 2bc \cos(A)$$

$$b^2 = a^2 + c^2 - 2ac \cos(B)$$

$$c^2 = a^2 + b^2 - 2ab \cos(C)$$

$$\text{tg}(x) = \frac{\sin(x)}{\cos(x)}$$

$$\text{ctg}(x) = \frac{1}{\text{tg}(x)} = \frac{\cos(x)}{\sin(x)}$$

Ecuatia dreptei ce trece prin 2 puncte

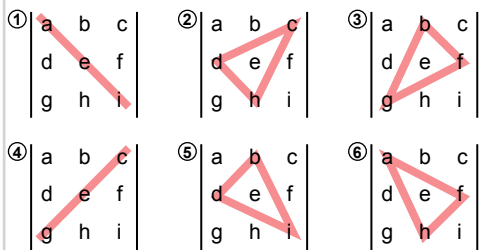
$$AB: \frac{x - x_A}{x_B - x_A} = \frac{y - y_A}{y_B - y_A}$$

sau matricial

$$AB: \begin{vmatrix} x & y & 1 \\ x_A & y_A & 1 \\ x_B & y_B & 1 \end{vmatrix} = 0$$

FORMULE PENTRU SUBIECTE DE TIPUL II

Matrice (determinantul, regula triunghiului) M_3

$$D = \begin{vmatrix} a & b & c \\ d & e & f \\ g & h & i \end{vmatrix} = aei + dhc + bfg - ceg - bdi - ahf$$

Matrice (câteva proprietăți)

Transpusa unei matrice este matricea la care rândurile se înlocuiesc cu coloanele și viceversa.

1. **Determinantul** unei matrice este **egal** cu **determinantul matricei transpuse**.

2. **Determinantul** este 0 dacă ... :

- a). ... **toate elementele** unui **rând** sau al unei **coloane** sunt 0.
- b). ... **2 rânduri** sau **2 coloane** sunt **identice**.
- c). ... **elementele a 2 rânduri** sau **2 coloane** sunt **proporționale**.

3. Dacă **3 puncte** dintr-un plan sunt **transpuse** într-o **matrice** iar **determinantul** acesteia este 0 atunci **punctele** sunt **coliniare**.

Matrice (inversa unei matrice) A^{-1}

1. Calculăm **determinantul** matricei ($\Delta \neq 0$).
2. Scriem **transpusa** matricei (tA).
3. Calculăm **elementele** din matricea **adjunctă** (A^*) la (tA);

$$A^* = \begin{vmatrix} A_{11} & A_{12} & A_{13} \\ A_{21} & A_{22} & A_{23} \\ A_{31} & A_{32} & A_{33} \end{vmatrix}$$

astfel: $A_{ij} = (-1)^{i+j} \cdot \det(d_k)$ pentru fiecare din elementele matricei adjuncte, unde: A_{ij} sunt **complementi algebrici**, iar **determinantul d_k** se obține prin **suprimarea** liniei și a coloanei aferente fiecărui element.

4. Se aplică formula finală: $A^{-1} = \frac{1}{\det A} \cdot A^*$

$$A^{-1} \cdot A = I_n$$

Matrice (înmulțirea) M_3

Matrice (sistem liniar- metoda Cramer)

1. Calculăm **determinantul** matricei ($\Delta \neq 0$).

$$x_1 = \frac{\Delta x_1}{\Delta} \quad x_2 = \frac{\Delta x_2}{\Delta} \quad x_3 = \frac{\Delta x_3}{\Delta}$$

$\Delta = \det A$

Δx_i se obține din înlocuirea coloanei coeficienților proveniți de la x_i din cadrul **determinantului** matricei A cu coloana termenului liber, analog la Δx_2 și Δx_3 .

Matrice (ecuații matriciale)

Ecuția I: $A \cdot X = B$

soluția ecuației date: $X = A^{-1} \cdot B$

Ecuția II: $X \cdot A = B$

soluția ecuației date: $X = B \cdot A^{-1}$

Legi de compoziție

		adunare (+)	înmulțire (•)
Legea internă	L.I. --> R	$\forall x, y \in R$ avem $x+y \in R$	$\forall x, y \in R$ avem $x \cdot y \in R$
Asociativitatea	A. --> R	$\forall x, y, z \in R$ avem $(x+y)+z = x+(y+z)$	$\forall x, y, z \in R$ avem $(x \cdot y) \cdot z = x \cdot (y \cdot z)$
Elementul neutru	E.N. --> R	$\forall x \in R$; există $0 \in R$ a.î. $x+0 = 0+x = x$	$\forall x \in R$, există $1 \in R$ a.î. $x \cdot 1 = 1 \cdot x = x$
Comutativitatea	C. --> R	$\forall x, y \in R$ avem $x+y = y+x$	$\forall x, y \in R$ avem $x \cdot y = y \cdot x$
Distributivitatea	D. --> R	$\forall x, y, z \in R$ avem $x \cdot (y+z) = x \cdot y + x \cdot z$ (factorul comun este inversa distributivității)	
Elementul simetrizabil	E.S. --> Z, Q	$\forall x \in Z, Q$; există $-x \in Z, Q$ a.î. $x+(-x) = -x+x = 0$ unde $-x$ este opusul lui x	
	E.S. --> Q	$\forall x \in Q$; există $x^{-1} \in Q$ a.î. $x \cdot x^{-1} = x^{-1} \cdot x = 1$	

Reguli de Derivare

- ① $(f \pm g)' = f' \pm g'$
- ② $(\lambda f)' = \lambda f'$
- ③ $(f \cdot g)' = f' \cdot g + f \cdot g'$
- ④ $\left(\frac{f}{g}\right)' = \frac{f' \cdot g - f \cdot g'}{g^2}, g \neq 0$

Derivatele funcțiilor simple

Elementare:

Trigonometrice:

- ① $c' = 0$
- ② $x' = 1$
- ③ $(x^n)' = nx^{n-1}$
- ④ $(a^x)' = a^x \ln(a)$
- ⑤ $(e^x)' = e^x$
- ⑥ $(\sqrt[n]{x})' = \frac{1}{n\sqrt[n]{x^{n-1}}}$
- ⑦ $[\ln(x)]' = \frac{1}{x}$
- ⑧ $(\log_a x)' = \frac{1}{x \ln(a)}$
- ① $[\sin(x)]' = \cos(x)$
- ② $[\cos(x)]' = -\sin(x)$
- ③ $[\operatorname{tg}(x)]' = \frac{1}{\cos^2(x)}$
- ④ $[\operatorname{ctg}(x)]' = \frac{-1}{\sin^2(x)}$
- ⑤ $[\arcsin(x)]' = \frac{1}{\sqrt{1-x^2}}$
- ⑥ $[\arccos(x)]' = \frac{-1}{\sqrt{1-x^2}}$
- ⑦ $[\operatorname{arctg}(x)]' = \frac{1}{1+x^2}$
- ⑧ $[\operatorname{arcctg}(x)]' = \frac{-1}{1+x^2}$

Derivatele funcțiilor compuse

Pentru funcția compusă notăm în loc de x cu u iar la rezolvare folosim aceeași formulă ca și la derivatele funcțiilor simple dar înmulțim în plus cu u' , exemplu:

$$(x^n)' = nx^{n-1} \Rightarrow (u^n)' = nu^{n-1} \cdot u'$$

Rolul primei derivate

Cu ajutorul primei derivate studiem monotonia funcției (creșterea și descreșterea funcției).

- ① Calculăm f' (prima derivată)
- ② Rezolvăm ecuația $f'(x) = 0$ de unde rezultă x ca fiind x_0
- ③ În tabelul de variație notăm rezultatul sau rezultatele de la x_0 în xona x.

x	- ∞	x_0	+ ∞
f'			
f			

- ④ Se trece la $f' 0$ în dreptul lui x_0 și se face semnul funcției conform regulilor:

f' grad I; semnul opus lui a 0 semnul lui a
 f' grad II; semnul lui a 0 semnul opus lui a

x	- ∞	x_0	+ ∞
f'	+++++	0	-----
f			

- ⑤ Se trece $f(x_0)$ la f în dreptul lui 0 și se notează în stânga și dreapta lui $f(x_0)$ semnele ↗ sau ↘ în conform semnelor funcției arătate deasupra.

x	- ∞	x_0	+ ∞
f'	+++++	0	-----
f		↗ $f(x_0)$ ↘	

În punctul $f(x_0)$ funcția admite un minim sau un maxim cu excepție în cazul în care funcția este strict crescătoare sau descrescătoare.

R

